

AELODAU'R CYHOEDD YN SIARAD MEWN CYFARFOD PWYLLGOR

Mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf yn cydnabod bod modd i'w breswylwyr wneud cyfraniad pwysig at ei benderfyniadau a bod yn ffynhonnell wybodaeth werthfawr.

Mae'r canllaw yma yn darparu gwybodaeth am yr hyn y mae modd i aelodau'r cyhoedd ei ddisgwyl wrth fynd i gyfarfod Pwyllgor.

Nodwch fod canllawiau penodol ar gael mewn perthynas ag aelodau'r cyhoedd yn siarad yng nghyfarfodydd y Pwyllgorau canlynol:

- [Cyfarfod y Cabinet neu Is-bwyllgor y Cabinet;](#)
- [Cyfarfod y Cyngor](#)
- [Cyfarfod y Pwyllgor Cynllunio a Datblygu;](#)
- [Cyfarfod Pwyllgor Craffu](#)

CYNNWYS

Tudalennau

1. Ble a phryd mae'r Pwyllgorau yn cwrdd?
2. Sut mae modd i mi sicrhau bod fy 'llais' yn cael ei glywed?
3. Pwy sy'n cael siarad?
4. Am faint o amser caf i siarad?
5. Am beth caf i siarad yn y cyfarfod?
6. Paratoi'ch sylwadau ar gyfer y Pwyllgor
7. Presenoldeb yn y cyfarfod
8. Pryd bydda i'n siarad?
9. Dogfennau ategol neu gymhorthion gweledol
10. Ar ôl annerch y Pwyllgor
11. Sut ydw i'n cofrestru i siarad?
12. Sut ydw i'n cofrestru i siarad yn Gymraeg?
13. Sut ydw i'n cofrestru i siarad os oes gyda fi anabledd neu anghenion ychwanegol?
14. Gwybodaeth Ychwanegol

1. Ble a phryd mae'r Pwyllgorau yn cwrdd?

Mae modd dod o hyd i fanylion y calendr cyfarfodydd [yma](#).

Mae'r rhan fwyaf o gyfarfodydd Pwyllgorau yn cael eu cynnal yn y dull hybrid (yn amodol ar ddisgresiwn y Cadeirydd). Mae hyn yn golygu bod modd i gyfranogwyr fynd i Siambr y Cyngor neu ymuno â'r cyfarfod ar-lein (Zoom). Mae'r holl gyfarfodydd hybrid yn cael eu darlledu'n fyw ar wefan y Cyngor, fel bod modd i'r cyhoedd eu gwyllo.

Os bydd cyfarfod yn cael ei gynnal ar-lein, bydd hynny'n digwydd ar Zoom a bydd yn cael ei recordio trwy'r ap.

2. Sut mae modd i mi sicrhau bod fy 'llais' yn cael ei glywed?

Mae dwy ffordd i'ch llais gael ei glywed mewn cyfarfod Pwyllgor. Cewch chi ddod i Siambr y Cyngor neu ymuno â'r cyfarfod ar-lein trwy'r platfform y mae'r Cyngor yn ei ddefnyddio, 'Zoom'. Ar ôl i chi ofyn i siarad mewn cyfarfod, byddwch chi'n cael cyfarwyddiadau clir ar sut i ymuno â'r cyfarfod, boed hynny wyneb yn wyneb neu ar-lein (Gweler adran 11 'Sut ydw i'n cofrestru i siarad?')

3. Pwy sy'n cael siarad?

Mae modd i unrhyw un sy'n byw neu'n gweithio yn Rhondda Cynon Taf gael cyfle i annerch Pwyllgor mewn cyfarfod arferol, yn amodol ar ddisgresiwn y Cadeirydd. Serch hynny, rhaid cofrestru'ch bwriad i wneud hynny ymlaen llaw.

Y Cadeirydd fydd yn penderfynu ar nifer y siaradwyr a gaiff annerch y Pwyllgor ar bob eitem ar yr agenda, ac mae modd i'r Cadeirydd ofyn i un siaradwr gyfleu sylwadau grŵp o bobl os bydd nifer o geisiadau i siarad yn dod i law ynglŷn â'r un eitem ar yr agenda.

Os bydd rhywun o dan 16 oed yn dymuno annerch Pwyllgor, byddwn ni'n trefnu iddyn nhw ddod ag oedolyn gyda nhw. Yn ogystal â hynny, bydd angen cwblhau'r dogfennau GDPR perthnasol.

4. Am faint o amser caf i siarad?

Bydd gan siaradwyr unigol hyd at 5 munud i annerch Pwyllgor. Os oes nifer o siaradwyr cyhoeddus ar gyfer eitem benodol ar yr agenda, mae modd i'r Cadeirydd, yn ôl ei ddisgresiwn, leihau'r amser a neilltuir i bob siaradwr er mwyn rhoi cyfle i bawb siarad. Bydd y siaradwyr yn cael gwybod am y newid yma cyn y cyfarfod.

Mae gan y Cadeirydd ddisgresiwn i ofyn i'r siaradwr orffen siarad cyn i'r amser yma ddod i ben, os yw'r Cadeirydd o'r farn bod y siaradwr yn gwneud unrhyw sylwadau sy'n ymddangos yn ddifenwol, yn sarhaus neu'n amherthnasol i'r eitem sy'n cael ei thrafod.

5. Am beth caf i siarad yn y cyfarfod?

Rhaid i aelod o'r cyhoedd siarad ar yr eitem y mae wedi'i gofrestru i siarad amdani - ni chaiff fynd i'r afael ag eitemau eraill ar yr agenda neu fusnes amherthnasol.

Gofynnwn i chi sicrhau:

- Bod eich sylwadau yn glir ac yn gryno ac yn cysylltu'n uniongyrchol â'r adroddiad rydych chi wedi gofyn i gael siarad amdano;
- Eich bod chi'n osgoi ailadrodd pwyntiau sydd eisoes wedi'u gwneud gan siaradwyr cyhoeddus eraill;
- Eich bod chi'n cyfyngu'ch barn i'r adroddiad a'ch bod chi'n tynnu sylw at sut mae modd i'r adroddiad effeithio ar ddarparu gwasanaethau i grwpiau penodol o ddinasyddion yn Rhondda Cynon Taf;
- Nad yw eich sylwadau yn ddifenwol, yn gwahaniaethu neu'n cynnwys iaith sarhaus.

Efallai bydd gofyn i chi roi rhagor o fanylion am y sylwadau rydych chi'n eu gwneud. Serch hynny, mae'n bwysig cofio na ddylech chi gymryd rhan mewn unrhyw ddadl gydag Aelodau o Bwyllgor.

6. Paratoi'ch sylwadau ar gyfer y Pwyllgor

Mae hawl y cyhoedd i siarad yn berthnasol i bob eitem ar yr agenda ac eithrio'r canlynol:

- Ymddiheuriadau, Datganiadau o Fuddiant a Chofnodion;
- Eitem ar yr agenda sydd wedi'i thynnu'n ôl;
- Unrhyw eitem ar yr agenda nad yw'n cynnwys adroddiad ysgrifenedig;
- Eitem ar yr agenda y mae'r Cadeirydd wedi arfer ei ddisgresiwn i dynnu'n ôl hawl y cyhoedd i siarad amdani;
- Pan fo eitemau cyfrinachol/eithriedig yn cael eu trafod gan Bwyllgor, bydd y Cadeirydd yn gofyn i bob aelod o'r wasg a'r cyhoedd adael yr ystafell gyfarfod/y cyfarfod ar-lein.

Dydy'r hawl i siarad ddim yn cynnwys yr hawl i ofyn unrhyw gwestiynau i unrhyw Aelod Etholedig, Swyddogion y Cyngor, unigolion sydd wedi'u gwahodd nac unrhyw siaradwr arall.

7. Presenoldeb yn y Cyfarfod

Dylai aelodau'r cyhoedd sydd wedi cofrestru i siarad gyrraedd y Siambr/ymuno â'r cyfarfod 15 munud cyn dechrau'r cyfarfod a dylen nhw roi gwybod i Swyddog y Gwasanaethau Democrataidd eu bod nhw wedi cyrraedd.

Os byddwch chi'n dod i Siambr y Cyngor, bydd Swyddog y Gwasanaethau Democrataidd yn cwrdd â chi ac yn rhoi sedd briodol i chi. Bydd y Cadeirydd yn gofyn i chi annerch y Pwyllgor ar yr adeg briodol.

Os byddwch chi'n ymuno â'r cyfarfod ar-lein, bydd swyddog y Cyngor yn cysylltu â chi drwy e-bost neu dros y ffôn er mwyn rhoi'r manylion mewngofnodi angenrheidiol i chi. Ni ddylech chi rannu rhif adnabod y cyfarfod na'r cyfrinair gydag unrhyw un arall. Dim ond un person fydd yn gallu ymuno â'r cyfarfod gan ddefnyddio'r manylion yma. Os ydych chi'n rhannu'r manylion yma, efallai fydd ddim modd i chi ymuno â'r cyfarfod.

Nodwch: os ydych chi'n dewis y naill opsiwn neu'r llall, rydych chi'n cydsynio i gael eich cynnwys yn y recordiad o'r cyfarfod a fydd yn cael ei rannu ar wefan y Cyngor. Bydd recordiad y cyfarfod yn cynnwys sain a delweddau ohonoch chi a phawb arall yn y cyfarfod. Gweler isod ddolen i Hysbysiad Preifatrwydd Corfforaethol y Cyngor:-

Hysbysiad Preifatrwydd Corfforaethol y Cyngor – [Sut byddwn ni'n defnyddio'ch gwybodaeth bersonol – Trosolwg | Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf \(rhondda-cynon-taf.gov.uk\)](#)

8. Pryd bydda i'n siarad yn ystod y cyfarfod?

Bydd y Cadeirydd yn cyflwyno pob eitem yn unol â threfn yr agenda, ni waeth pa eitem sy'n cynnwys siaradwyr cyhoeddus. Bydd adroddiadau'n cael eu cyflwyno yn y drefn ganlynol:

- Swyddog Cyfrifol o'r Cyngor i gyflwyno'r adroddiad;
- Aelodau'r Pwyllgor i drafod a chyflwyno barn ar yr adroddiad dan sylw
- Aelodau nad ydynt yn rhan o'r Adain Weithredol sydd wedi cofrestru i siarad
- Aelodau'r cyhoedd sydd wedi cofrestru i siarad yn gwneud hynny;

Bydd siaradwyr cyhoeddus yn cael eu cyflwyno gan y Cadeirydd ar yr adeg briodol a'u hannog i annerch y Pwyllgor.

9. Dogfennau ategol neu gymhorthion gweledol

Er mwyn i Aelodau ystyried unrhyw bwyntiau y mae siaradwyr cyhoeddus yn eu gwneud, rhaid iddyn nhw ddarparu unrhyw wybodaeth/dogfennau ategol ymlaen llaw wrth gofrestru i siarad. Does dim modd cyflwyno unrhyw wybodaeth/dogfennau ychwanegol yn y cyfarfod ei hun.

Os yw siaradwyr yn dymuno llunio cymhorthion gweledol ar ffurf cyflwyniad PowerPoint, rhaid darparu'r sleidiau yma ymlaen llaw cyn y cyfarfod. Bydd y Cadeirydd yn penderfynu p'un a fyddan nhw'n cael eu dangos ai peidio.

10. Ar ôl annerch y Pwyllgor

Ar ôl i chi orffen annerch Pwyllgor, bydd Aelodau'r Pwyllgor neu Swyddogion, o dan gyfarwyddyd y Cadeirydd, yn ymateb i'r anerchiad.

Wedyn, bydd y Pwyllgor yn trafod yr eitem a bydd penderfyniad yn cael ei wneud cyn symud ymlaen i'r eitem nesaf.

Mae croeso i chi adael y cyfarfod ar ddiwedd y drafodaeth ar yr eitem.

Bydd cofnod o benderfyniad yn cael ei lunio ar ddiwedd y cyfarfod.

Bydd unrhyw siaradwyr cyhoeddus yn cael eu henwi ar y Cofnod o Benderfyniad ac yng nghofnodion y cyfarfod, sy'n fater cyhoeddus.

11. Sut ydw i'n cofrestru i siarad?

Mae agendâu cyfarfodydd Pwyllgorau yn cael eu cyhoeddi ar wefan y Cyngor, 5 diwrnod clir cyn dyddiad y cyfarfod.

Rhaid i Aelodau nad ydyn nhw'n Aelodau o'r Pwyllgor ac aelodau'r cyhoedd sy'n dymuno siarad, ofyn i annerch Pwyllgor erbyn 5pm ar y diwrnod gwaith olaf ond un cyn y cyfarfod perthnasol.

I gofrestru diddordeb mewn annerch Pwyllgor penodol, mae'r ffurflenni i'w gweld [yma](#).

Mae copïau papur o'r ffurflenni cofrestru i siarad hefyd ar gael wrth y dderbynfa ym Mhencadlys y Cyngor.

12. Sut ydw i'n cofrestru i siarad yn Gymraeg?

Rydyn ni'n croesawu unrhyw ohebiaeth trwy gyfrwng y Gymraeg ac yn unol â'r canllawiau (sydd i'w gweld yn adran 11 uchod), os ydych chi am annerch Aelodau'r Pwyllgor yn Gymraeg, mae'r un broses yn berthnasol, a dylech chi nodi a ydych chi am siarad yn Gymraeg neu'n Saesneg. Bydd cyfleusterau cyfieithu ar y pryd ar gael yn y cyfarfod os byddwch chi'n dymuno annerch y Pwyllgor trwy gyfrwng y Gymraeg.

13. Sut ydw i'n cofrestru i siarad os oes gyda fi anabledd neu anghenion ychwanegol?

Os oes gyda chi anabledd neu unrhyw anghenion ychwanegol a bod angen cymorth arnoch chi er mwyn cymryd rhan mewn cyfarfod Pwyllgor, cysylltwch â ni gan ddefnyddio'r cyfeiriad e-bost isod erbyn 5pm ar y diwrnod gwaith olaf ond un cyn cyfarfod y Pwyllgor perthnasol. Bydd aelod o'n carfan yn hapus i gysylltu â chi i drafod eich anghenion penodol a threfnu'ch cais i siarad.

14. Gwybodaeth Ychwanegol

Does dim hawl gan aelodau'r cyhoedd ffilmio na recordio cyfarfodydd ac rydyn ni'n gofyn iddyn nhw beidio â rhannu manylion ymuno'r cyfarfodydd gydag unrhyw un arall.

Dylai siaradwyr roi gwybod i'r Gwasanaethau Democrataidd ymlaen llaw os oes gyda nhw unrhyw anghenion neu ofynion arbennig.

Os oes gyda chi unrhyw gwestiynau am aelodau'r cyhoedd yn siarad mewn cyfarfod, mae croeso i chi gysylltu ag aelod o'n carfan gan ddefnyddio'r cyfeiriad e-bost isod:

BusnesRheoleiddiolaGweithredol@rctcbc.gov.uk

